

Posudek vedoucího diplomové práce

Název práce: Člověk a pes v próze 20. století

Autor: Bc. Aneta Pikhartová

Vedoucí práce: PhDr. Ladislav Vít, Ph.D.

Oponent: Mgr. Petra Kohlová

Práce se věnuje literárnímu obrazu vztahu člověka a psa ve vybrané britské a americké próze. Výchozími zdroji jsou díla z oblasti animal studies. Text ukazuje, že se autorka s tematikou velice kvalitně seznámila. Ve svém hodnocení bych uvítal větší důraz na vybrané koncepty, které by se daly využít v rozbořích než na deskriptivní charakterizaci jednotlivých směrů animal studies. I tak se však autorce podařilo naznačit, jaké interpretační možnosti a otázky analýza vztahu člověka a zvířete nabízí. Na tomto základě jsou vystavěny následující analytické kapitoly. První dvě (14-35) se věnují antropocentrismu a antropomorfismu. Na odkazech k primárním zdrojům ilustruje, že lidské postavy povyšují sebe nad zvířata, přivlastňují si je a vlastní zvířata nadřazují těm divokým. Dále dokládá, že v románech dochází k antropomorfismu, a dokonce identifikuje i méně diskutovaný „anthropodential“, tedy popření člověku podobných duševních stavů u zvířat. Následující kapitola je věnována literárnímu obrazu vztahu mezi člověkem a psím mazlíčkem. Ukazuje, že různé vyšlechtěné rasy jsou v literatuře zobrazovány jiným způsobem, že má šlechtění zvířat vliv na schopnost přežít v divočině a že existuje určitá typologie vztahu mezi člověkem a psem. Tu se autorka snaží zmapovat, např. pes jako náhrada za člověka, pes jako zdroj výdělků, apod. Chce ukázat, že různé vztahy jsou v dílech spojovány s vyobrazením lidských postav jako kladných nebo záporných. Poslední část práce je věnována welfare a duševní pohodě zvířat jako důležitým prvkům zvolených děl. Se strukturou úvah i zjištěními lze bez problému souhlasit. Vyznívají promyšleně a přesvědčivě.

K diskusi:

- *Are dogs privileged in the hierarchy because of their intelligence and friendliness?*
- *Are there any shifts in the theme of man-dog relationship in the most recent literature?*

Bibliografie: Autorka se dobře zorientovala v tématu a zpracovala dostatečné množství kvalitní odborné literatury. Místy bych ocenil rozsáhlejší využití sekundárních zdrojů v rozbořích.

Jazyk, styl a formální úprava: Text je napsán kultivovaným jazykem adekvátním pro magisterský stupeň studia. Příležitostně nedostatky nesnižují čtivost textu ani schopnost mu porozumět.

Celkové zhodnocení: Bc. Aneta Pikhartová se ve své práci ujala velmi zajímavého a náročného tématu. Do textu zcela jasně promítla své osobní nadšení. Po zvážení všech předností i nedostatků práci doporučuji k obhajobě a navrhuji, aby byla hodnocena stupněm „B“.

V Pardubicích 8. 5. 2025

PhDr. Ladislav Vít, Ph.D.